

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 141/2010-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. apríla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť F. P., F., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, namietaného porušenia rovnosti pred zákonom, vlastníť a užívať majetok, namietaného porušovania čl. 144 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 220/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. februára 2010 doručená sťažnosť F. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), porušenie rovnosti pred zákonom,

vlastniť a užívať majetok, porušovanie čl. 144 ústavy a práv podľa čl. 6 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 220/2006.

2. Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol, že 16. februára 2006 podal žiadosť súdnemu exekútorovi o výkon exekúcie. „Dňa 22. 3. 2006 Okresný súd... vydal uznesenie pod číslom 4 Er/220/2006 v ktorom Výkon exekúcie o vymôženie pohľadávky oprávneného vo výške 1.538.310,- Sk s príslušenstvom takto, rozhodol. Exekučne konanie zastavuje.

Tým že Okresný súd... zastavuje exekúciu a nevydal poverenie na výkon exekúcie, podľa môjho názoru porušuje ústavu...

Okresnému súdu... nič nebránilo aby vydal súhlas na exekúciu a súdny exekútor mal ma poučiť že nebudem úspešný a nie žiadal odo mňa overenie súdnych rozhodnutí.

Dávam do pozornosti Ústavného súdu... dovolanie ktoré som podal na najvyšší súd slovenskej republiky dňa 2. 09. 2008 ktoré som podal na Okresnom súde... a nie je do dnešného dňa odoslané na najvyšší súd v Bratislave len preto že nemám právne vzdelanie a finančne prostriedky na zaplatenie právneho zástupcu ktorého mi okresný súd v Bardejove nepridelím mne neznámych dôvodov.“

3. Sťažovateľ navrhol ústavnému súdu, aby vo veci vydal takéto rozhodnutie:

„Okresný súd... porušuje základne právo F. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy... a... dohovoru v čl. 6 a 13 v konaní, 4 Er 220/2006, porušuje základné práva a slobody F. P. a to rovnosť pred zákonom, vlastniť a užívať majetok, porušovanie článku ústavy 144.

Žiadam ústavný súd aby mi priznal primerane finančné zadostúčenie a to finančnú čiastku 15 000 000 Sk 497 909 Eur.“

4. Sťažovateľ požiadal ústavný súd o ustanovenie právneho zástupcu na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom z dôvodu, že je „... bez práce a evidovaný na úrade práce v P. bez podpory v nezamestnanosti“.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Z obsahu sťažnosti i navrhovaného petitu je zrejmé, že sťažovateľ namieta jednak prietahy v konaní okresného súdu sp. zn. 4 Er 220/06 a jednak právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 a čl. 13 dohovoru a ďalej namieta rovnosť pred zákonom, vlastníť a užívať majetok a porušovanie čl. 144 ústavy.

II.A K namietaným priet'ahom

7. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa odseku 2 citovanej právnej normy ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa

odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

8. Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré má podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“), alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde); takéto dôvody v danej veci sťažovateľ neuviedol a ani ústavný súd ich nezistil.

9. Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takeého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“), ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 zákona o sudcoch]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti“. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na

ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

10. Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

11. Keďže ústavný súd nezistil, že by sťažovateľ podal predsedovi okresného súdu sťažnosť na priet'ahy v predmetnom konaní pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, a ani z obsahu sťažnosti a z jej príloh nevyplýva, že by k nesplneniu podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde došlo zo strany sťažovateľa z dôvodov hodných osobitného zreteľa, odmietol jeho sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

II.B K ostatným označeným namietaným právam (na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru, práva podľa čl. 13 dohovoru, ako aj rovnosť pred zákonom, vlastniť a užívať majetok a porušovanie čl. 144 ústavy), ktorých porušenie sťažovateľ namieta

12. Právomoc ústavného súdu vyplývajúca z čl. 127 ods. 1 ústavy je vo vzťahu k všeobecným súdom limitovaná princípom subsidiarity, podľa ktorého poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Ak sťažovateľ nemôže uplatniť vymożenie svojej pohľadávky postupom podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, má podľa zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov právo domáhať sa uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde voči dlžníkovi, ktorý je v úpadku. Ústavný súd zistil (z konania vedeného pred ústavným súdom pod sp. zn. III. ÚS 389/06, I. ÚS 375/09, pozn.), že sťažovateľ uvedené oprávnenia využil, o čom svedčia konania vedené Krajským súdom v Košiciach sp. zn. 4 Cbi 30/2003 a sp. zn. 5 K 162/02, v ktorom konkurznom konaní bola pohľadávka sťažovateľa zaradená do 1. triedy, a bude sa o nároku meritórne rozhodovať. Vzhľadom na to bolo potrebné návrh sťažovateľa v časti II.B tohto odôvodnenia odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. Nad rámec dôvodov uvedených v bode 13 ústavný súd uvádza, že sťažovateľ namieta v časti II.B tohto odôvodnenia porušenie označených práv vo vzťahu k exekučnej veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 4 Er 220/2006 (sťažovateľ v tejto súvislosti namietal, že okresný súd zastavil exekúciu a nevydal poverenie na výkon exekúcie, a teda porušuje ústavu tým, že nedodrżuje rovnosť pred zákonom v právach a povinnostiach), a to jednak v rámci konania pred ústavným súdom, ako aj podaním dovolania Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), v rámci ktorého sa domáha zrušenia rozhodnutia okresného súdu v jeho exekučnej veci. Za tejto situácie by musela byť sťažnosť odmietnutá aj pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie namieta, bude vo vzťahu k okresnému súdu rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací.

15. Vzhľadom na uvedené skutočnosti bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. apríla 2010

